

Тест А

Уважно прочитайте наступні запитання. Подумайте, який з запропонованих варіантів відповідей є правильним. У завданнях цієї групи з чотирьох варіантів відповідей вірним є тільки один.

Закресліть потрібні літери у бланку для відповідей.

Бажаємо успіху!

1. Процес, при якому рослина поглинає кисень і виділяє вуглекислий газ, – це:

- а) ріст;
- б) розмноження;
- в) дихання;
- г) фотосинтез.

2.

Представник якої родини зображений на фотографії?

- а) Айстрові;
- б) Пасльонові;
- в) Розові;
- г) Капустяні.

3. Представником Відділу Бурі водорості є:

- а) вольвокс;
- б) спірогіра;
- в) ламінарія;
- г) хламідомонада.

4. Очі мають представники класу:

- а) сисуни;
- б) коралові поліпи;
- в) стьожкові черви;

г) війчасті черви.

5. До комах із повним перетворенням належить:

- а) комар малярійний;
- б) клоп італійський;
- в) тарган чорний;
- г) воша платяна.

6. Мозковий череп складається із багатьох кісток, а не з суцільної кістки тому що:

- а) це зменшує масу черепа;
- б) це збільшує стійкість черепа до механічних пошкоджень;
- в) суцільний кістковий череп не може рости;
- г) скелетні м'язи голови при скороченні збільшують навантаження не на весь череп, а лише на його окремі фрагменти.

7. Вкажіть, у кого із сучасних тварин найбільші ікла.

- а) індійський слон;
- б) африканський слон;
- в) нарвал;
- г) морж.

8. До ряду Комахоїдні належить:

- а) горобець;
- б) куниця;
- в) білка;
- г) хохуля.

9. Більша частина кисню переноситься кров'ю людини у такій формі:

- а) розчинений у плазмі;

- б) зв'язаний з білками плазми;
- в) зв'язаний з білками еритроцитів;
- г) зв'язаний з білками лейкоцитів.

10. Інсулін виробляється клітинами:

- а) слинних залоз;
- б) шлунку;
- в) підшлункової залози;
- г) печінки.

11. З верхньої порожнистої вени кров надходить:

- а) до правого передсердя;
- б) до лівого передсердя;
- в) до легень;
- г) до головного мозку.

12. За координацію рухів у першу чергу відповідає:

- а) задній корінець спинного мозку;
- б) гіпофіз;
- в) потилична ділянка кори великих півкуль;
- г) мозочок.

13. Речовини якого смаку розпізнаються людиною у найменших концентраціях?

- а) солодкі;
- б) солоні;
- в) кислі;
- г) гіркі.

14. Рецептори, які збуджуються при зміні положення голови у просторі, розташовані:

- а) у шкірі обличчя;
- б) у завитці внутрішнього вуха;
- в) у півколових каналах внутрішнього вуха;
- г) у гіпоталамусі.

15. Головним білком мікротрубочок є:

- а) актин;
- б) міозин;

- в) тубулін;
- г) спектрин.

16. З скількох амінокислот буде складатися поліпептид, що утвориться при трансляції послідовності мРНК (вказані 5' та 3' нетрансльовані ділянки) ЦУУУСАУГУГЦГАЦГААУУЦГГАЦАЦ АУААААУУАЦУГУГАГУГ?

- а) 8;
- б) 9;
- в) 10;
- г) 13.

17. Пептидний зв'язок утворюється між:

- а) двома аміногрупами амінокислот;
- б) двома карбоксильними групами амінокислот;
- в) аміногрупою та карбоксильною групою амінокислот;
- г) SH-групами цистеїну.

18. Механізм виділення медіатора у синапсі:

- а) піноцитоз;
- б) ендоцитоз;
- в) екзоцитоз;
- г) фагоцитоз.

19. Елемент клітинної будови, який є спільним у грибів і рослин, але не у грибів і тварин, - це:

- а) пластиди;
- б) мітохондрії;
- в) ядро;
- г) клітинна стінка.

20. З циклу Кребса до дихального ланцюгу мітохондрій переноситься:

- а) кисень;
- б) вуглекислий газ;
- в) атоми Гідрогену;
- г) АТФ.

Тест Б

Уважно прочитайте наступні запитання. Подумайте, які з запропонованих варіантів відповідей є правильними. У завданнях цієї групи з п'яти варіантів відповідей вірними можуть бути від одного до п'яти. Закресліть потрібні літери у бланку для відповідей.

Бажаємо успіху!

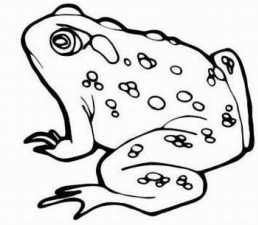
- Які з наведених грибів утворюють мікоризу:**
  - рижик;
  - трутовик;
  - сироїжка зелена;
  - трюфель чорний;
  - печериця двоспорова.
- Спорами розмножуються:**
  - маршанція;
  - соняшник;
  - береза;
  - підберезовик;
  - чоловіча папороть.
- Виберіть основні характерні особливості, притаманні однодольним рослинам:**
  - переважно трав'янисті рослини;
  - здатні до вторинного потовщення;
  - не здатні до вторинного потовщення;
  - квітки тричленні;
  - квітки п'ятичленні.
- З перелічених рослин суцвіття кошик мають:**
  - полин гіркий;
  - жито дике;
  - деревій звичайний;
  - кульбаба лікарська;
  - медунка темна.
- Для яких родин квіткових рослин характерні зігоморфні квітки?**
  - Розові;
  - Пасльонові;
  - Бобові;
  - Лілейні;
- Основні особливості Хвощеподібних:**
  - мають членисті стебла;
  - спорові рослини;
  - насінні рослини;
  - мають у своєму складі кремнезем;
  - мають у своєму складі хітин.
- Оберіть види рослин, у яких дорослий гаметофіт і дорослий спорофіт ведуть незалежний один від одного спосіб життя:**
  - плаун булавовидний;
  - зелений мох зозулин льон;
  - ялина звичайна;
  - хвощ польовий;
  - чоловіча папороть.
- Які з перелічених пар рослин належать до однієї родини?**
  - мигдаль і арахіс;
  - волошка і хризантема;
  - соняшник і кукурудза;
  - баклажан і картопля;
  - троянда і лілія.
- За допомогою одного джгутика пересуваються у просторі:**
  - евглена зелена;
  - трипаносома;
  - інфузорія туфелька;
  - хламідомонада;
  - малярійний плазмодій.
- Всіх членистоногих об'єднують:**
  - наявність членистих кінцівок;
  - органи виділення - нефридії;
  - відсутність кінцівок на черевці;
- Орхідні.**

- наявність зовнішнього скелета;
- незамкнена кровоносна система.

- Назвіть ознаки, які дозволяють віднести каракатицю саме до головоногих моллюсків:**
  - наявність нирок;
  - наявність додаткових сердець;
  - здатність до реактивного руху;
  - відсутність зовнішньої черепашки;
  - відсутність мантиї.
- Серед перелічених представників фільтраторами є:**
  - гідра прісноводна;
  - аурелія;
  - беззубка;
  - ланцетник;
  - мінога європейська.
- Вкажіть, які із зазначених ознак властиві Губкам.**
  - наявний ротовий отвір;
  - наявний анальний отвір;
  - наявні скелетні утвори;
  - наявні амебоїдні клітини;
  - є фільтраторами.
- У представників яких рядів комах перша пара крил перетворена на надкрила:**
  - одноденки;
  - рівнокрилі;
  - богомолі;
  - таргани;
  - паличники.
- Тварини типу Хордові є об'єктом досліджень:**
  - малаколога;
  - теріолога;
  - ентомолога;
  - іхтіолога;

- герпетолога.

- Зображена тварина має значення для людини:**

- є проміжним хазяїном для небезпечних гельмінтів;
  - переносить вірус бородавок людини;
  - переносить вірус тютюнової мозаїки;
  - знищує комах - шкідників;
  - завдає шкоди посівам культурних рослин.
- До поясу верхніх кінцівок амфібій належать:**
    - лопатка;
    - ключиця;
    - вороняча кістка (коракоїд);
    - ліктьова кістка;
    - променева кістка.
  - До ряду Комахоїдні належать:**
    - ящірка зелена;
    - кажан;
    - їжак звичайний;
    - землерийка;
    - польова миша.
  - Які ознаки притаманні і крокодилам, і ссавцям?**
    - кісткове піднебіння;
    - холоднокровність;
    - зуби, які мають корені;
    - клоака;
    - кінцівки розташовані по боках тулуба.

20. У яких тварин від серця відходить лише одна дуга аорти?

- а) крокодили;
- б) птахи;
- в) земноводні;
- г) риби;
- д) ссавці.

21. У здорової дорослої людини, яка нормально харчується, спостерігається наступне:

- а) надлишкові білки відкладаються про запас у м'язовій тканині;
- б) кількість азоту, який за добу виводиться з організму, дорівнює кількості азоту, що потрапляє до нього з їжею за той же термін;
- в) переважна кількість виведеного азоту виводиться через нирки;
- г) співвідношення між виведеним азотом і азотом їжі більше, ніж таке у молодого організму, що росте;
- д) амінокислоти перетворюються у глюкозу (глюконеогенез).

22. До реакцій, спрямованих на підтримання сталості внутрішнього середовища організму, відносять:

- а) підтримування на сталому рівні концентрації глюкози у крові;
- б) згортання крові при ушкодженні судин;
- в) довільне згортання крові (утворення тромбів) внаслідок деяких хвороб;
- г) виведення з організму надлишкової рідини;
- д) підтримування на сталому рівні концентрації неорганічних речовин у міжклітинній рідині.

23. Остаточне розщеплення поживних речовин (до мономерів) у людини відбувається:

- а) вже у пілоричному відділі шлунку внаслідок тривалого контакту хімусу із шлунковим соком;
- б) в основному, під час порожнинного травлення у тонкому кишечнику;
- в) в основному, під час мембранного травлення у тонкому кишечнику;
- г) внаслідок дії на хімус ферментів підшлункового та кишкового соків;
- д) в основному, за рахунок травного соку товстого кишечника.

24. У вигляді неактивних попередників виділяються:

- а) ліполітичні ферменти підшлункової залози;
- б) амілаза слини;
- в) протеолітичні ферменти шлунку;
- г) протеолітичні ферменти підшлункової залози;
- д) жовчні кислоти.

25. Які чинники призводять до зростання інтенсивності вентиляції легень у людини?

- а) збільшення концентрації вуглекислого газу у крові;
- б) збільшення концентрації кисню у крові;
- в) збільшення концентрації глюкози у крові;
- г) зростання активності скелетних м'язів;
- д) вдихання їдких речовин.

26. З перелічених провідних шляхів спинного мозку висхідними є:

- а) спинномозково-таламічний шлях;

- б) кірково-спинномозковий шлях;
- в) передній спинномозково-мозочковий шлях;
- г) задній спинномозково-мозочковий шлях;
- д) присінково-спинномозковий шлях.

27. На скелетних м'язах можуть закінчуватися аксони нейронів, розташованих у таких структурах нервової системи:

- а) передні роги спинного мозку;
- б) задні роги спинного мозку;
- в) довгастий мозок;
- г) середній мозок;
- д) кора великих півкуль.

28. Для аналізу якої характеристики звуку необхідна взаємодія збудження від двох завиток у людини?

- а) гучність (інтенсивність);
- б) тональність (частота);
- в) напрямок до джерела звуку;
- г) відстань до джерела звуку;
- д) розмір джерела звуку.

29. Оберіть вірні твердження, що характеризують нуклеотидні коферменти:

- а) можуть містити і рибозу, і дезоксирибозу;
- б) беруть участь у окисно-відновних реакціях;
- в) найчастіше виступають у якості простетичних груп;
- г) беруть участь у біосинтезі глікогену;
- д) входять до складу піруватдегідрогеназного комплексу.

30. У чому полягає роль "вторинного месенджера" при дії гормону?

- а) він "приносить" клітині сигнал секретувати гормон;
- б) він інформує залозу про те, чи є дієвим її гормон, підвищуючи її секреторну активність;
- в) він інформує залозу про те, чи є дієвим її гормон, знижуючи її секреторну активність;
- г) він передає гормональний сигнал всередині клітини;
- д) він переносить гормон, оскільки знаходиться у крові.

31. На електронній мікрофотографії тваринної клітини видно, що вона має велике ядро, добре розвинуті цистерни комплексу Гольджі та ендоплазматичної сітки. Це може бути клітина:

- а) гепатоцит печінки;
- б) зовнішньосекреторна клітина підшлункової залози;
- в) волокно скелетного м'яза;
- г) остеоцит кісткової тканини;
- д) жирова клітина.

32. За рахунок чого у еукаріот з одного гена можна отримати декілька мРНК-продуктів?

- а) перекривання генів;
- б) перекривання генетичного коду;
- в) альтернативного сплайсингу;
- г) використання різних РНК-полімераз;
- д) розрізання зрілої молекули РНК на дві.

33. Яка з перелічених ознак відрізняє бактерій від вірусів:

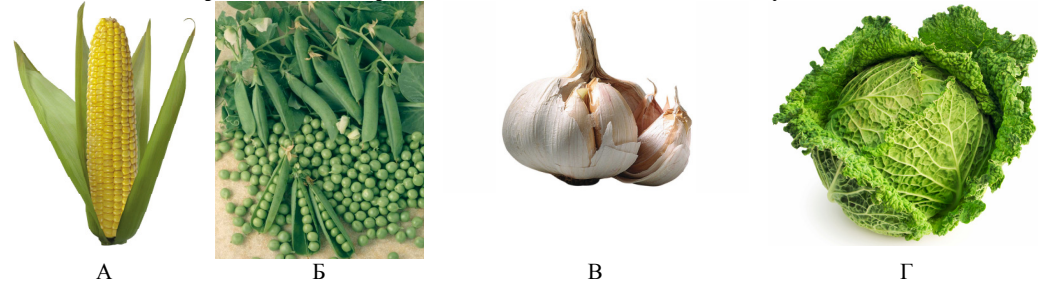
- а) наявність геному;
- б) наявність рецепторів на своїй поверхні;
- в) наявність власного АТФ-синтезуючого апарату;

- г) відсутність ядра;
 д) відсутність мітохондрій.
- 34. Як називається комплекс ферментів, що забезпечує процес фіксації атмосферного азоту у бактерій?**
- а) амоніаксинтетаза;
 б) нітрогеназа;
 в) аміноациллігаза;
 г) нітратредуктаза;
 д) азотфіксаза.
- 35. До організмів, клітини яких не мають ядра, належать:**
- а) актиноміцети;
 б) дріжджі;
 в) ентеробактерії;
 г) археї;
 д) бактеріофаги.
- 36. Втрата нативної конформації білків відбувається:**
- а) при екстремальних значеннях рН;
 б) при високій температурі;
 в) під дією органічних розчинників;
 г) під дією детергентів;
 д) під дією води.
- 37. Транспорт яких структур може відбуватися через ядерні пори:**
- а) нуклеотидів всередину ядра та глюкози назовні;
 б) РНК всередину ядра та хромосом
- назовні;
 в) білків всередину ядра та РНК назовні;
 г) іонів Кальцію всередину ядра та РНК назовні;
 д) хромосом всередину ядра та РНК назовні.
- 38. До системи тканин внутрішнього середовища відносять:**
- а) кров;
 б) хрящову тканину;
 в) нервову тканину;
 г) кісткову тканину;
 д) епітеліальну тканину.
- 39. До вакуолярної системи тваринної клітини відносять:**
- а) гладеньку ендоплазматичну сітку;
 б) гранулярну ендоплазматичну сітку;
 в) мітохондрії;
 г) ядро;
 д) лізосоми.
- 40. Міцність і пружність кісток пов'язана з високим вмістом у них:**
- а) колагену;
 б) води;
 в) мінеральних солей;
 г) залізовмісних сполук;
 д) міозину.

Тест В

Уважно прочитайте наступні запитання. Подумайте, які з запропонованих варіантів відповідей є правильними. Спосіб відповіді на ці запитання указано у кожному з них. Зверніть увагу на листок для відповідей. Бажаємо успіху!

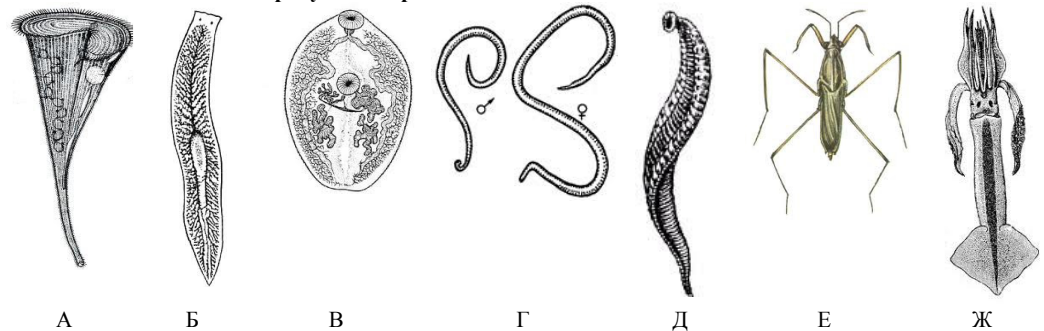
В1. Розгляньте зображення частин рослин, які вживаються людиною в їжу:

Зазначте, які з них належать до родин:

- 1.1. Капустяні (Хрестоцвіті)
 1.2. Бобові
 1.3. Тонконогові (Злакові)
 1.4. Цибулеві

В2. Розгляньте наведені рисунки тварин:

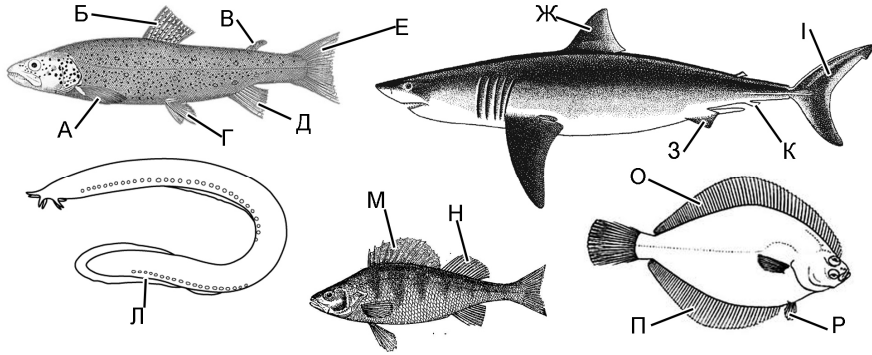
Укажіть, які з них належать до наступних систематичних груп:

- 2.1. Кільчасті черви
 2.2. Сисуни
 2.3. Війчасті черви
 2.4. Інфузорії
 2.5. Молюски

Які з зображених вище тварин мають наступні ознаки:

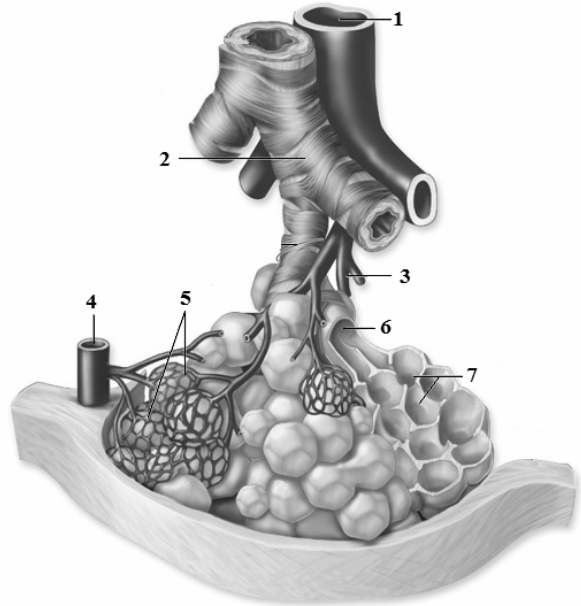
- 2.6. Наявність серця
 2.7. Органи виділення – нирки
 2.8. Ведуть ендопаразитичний спосіб життя
 2.9. Мають присоски
 2.10. Є морськими тваринами

В3. На рисунку позначено плавці сучасних первинноводних хребетних

- 3.1. Вкажіть грудні плавці.
- 3.2. Вкажіть спинні плавці.
- 3.3. Вкажіть анальні плавці.
- 3.4. Вкажіть жирові плавці.
- 3.5. Вкажіть плавці, які використовуються для запліднення.

В4. На рисунку представлений легеневий ацинус з прилеглими анатомічними структурами.

Підберіть із запропонованих варіантів відповідні підписи до цифрових позначень рисунка.

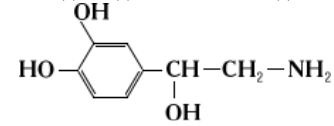
А - альвеоли;	Е - легенева артерія;
Б - бронхіола;	Ж - легенева артеріола;
В - діафрагма;	З - трахея;
Г - легенева вена;	К - альвеолярний хід.
Д - капіляри;	

В5. Нижче наведено перелік деяких речовин, які використовуються у нервовій системі людини як медіатори:

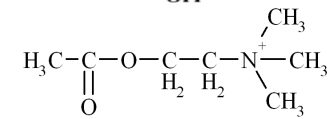
- А - ацетилхолін;
- Б - аденозин;
- В - гліцин;
- Г - глютамінова кислота;
- Д - норадреналін

Установіть відповідність між наведеними нижче формулами та назвами медіаторів з переліку.

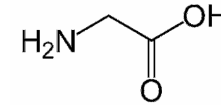
5.1.

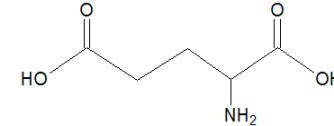
5.2.

5.3.

5.4.

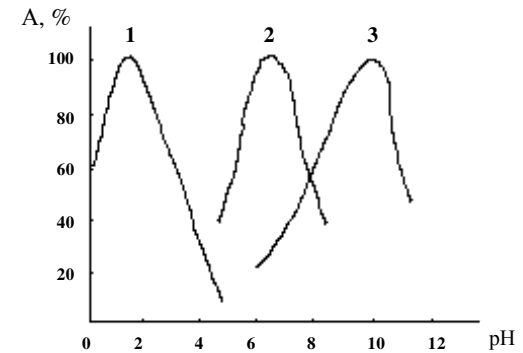
5.5. Яка з зазначених речовин працює в організмі людини як кінцевий медіатор симпатичної нервової системи?

5.6. Яка з зазначених речовин працює в організмі людини як кінцевий медіатор парасимпатичної нервової системи?

5.7. Яка з зазначених речовин працює в організмі людини як гальмівний медіатор в ЦНС?

5.8. Яка з зазначених речовин працює в організмі людини як медіатор у нервово-м'язовому закінченні в скелетних м'язах?

В6. На рисунку зображено криві, що описують залежність активності ферментів від рН середовища.

Проаналізуйте ці графіки та дайте відповідь, зміни активності яких ферментів позначено на графіку цифрами 1, 2, 3?

- А - α-амілаза;
- Б - пепсин;
- В - лужна фосфатаза.

В7. Вкажіть які з перелічених ферментів забезпечують відповідні процеси.

Ферменти:

А - ДНК-залежна ДНК-полімераза;

Б - ДНК-залежна РНК-полімераза;

В - РНК-залежна ДНК-полімераза;

Г - РНК-залежна РНК-полімераза.

Процеси:

7.1. Елонгація реплікації у еукаріот

7.2. Елонгація реплікації РНК-вмісних вірусних геномів

7.3. Синтез праймера

7.4. Синтез теломерної послідовності

7.5. Транскрипція

7.6. Трансляція

В8. Один з постулатів клітинної теорії проголошує, що відтворення кількості клітин, їхнє розмноження відбувається шляхом поділу вихідної клітини. Поділу клітин, як правило, передує редуплікація їхньої генетичної матриці, синтез ДНК. Це правило є загальним для прокариотичних і еукаріотичних клітин. Мітоз та період життя клітини «від мітозу до мітозу» (інтерфазу) об'єднують в одне поняття – клітинний цикл. У свою чергу, інтерфазу поділяють на періоди за логікою процесів, що в них відбуваються.

Дайте відповіді на наступні запитання.

8.1. Які з наведених послідовностей фаз клітинного циклу є характерними для еукаріот (G – «інтервал», S – «синтез», M – «мітоз»)?

а) $G_1 \rightarrow S \rightarrow G_2 \rightarrow G_0 \rightarrow M$;

б) $G_0 \rightarrow G_1 \rightarrow S \rightarrow G_2 \rightarrow M$;

в) $G_1 \rightarrow G_0 \rightarrow G_2 \rightarrow S \rightarrow M$;

г) $G_1 \rightarrow G_0 \rightarrow G_1 \rightarrow G_2 \rightarrow S \rightarrow M$;

д) $G_1 \rightarrow G_0 \rightarrow G_1 \rightarrow S \rightarrow G_2 \rightarrow M$.

8.2. Які твердження є справедливими для клітини в фазі G_2 ?

а) Гомологічні хромосоми витягнуті вздовж екватору;

б) Гомологічні хромосоми розтягнуті до відповідних полюсів нитками веретена поділу;

в) Гомологічні хромосоми ще не подвоєні;

г) Гомологічні хромосоми знаходяться у галоїдному, або «n» стані;

д) Гомологічні хромосоми конденсуються, що різко знижує синтез РНК.

8.3. Скільки хроматинових ниток знаходяться в соматичних клітинах людини в фазі G_2 ?

а) 23;

б) 46;

в) 92;

г) 184.